

Rahjas Beests ar peefuhtifchanu
 listumeem maffa:
 Ar peefuhtifchanu
 eefšiemē:
 Par gabu 2 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 40 lap.
 1/4 gabu 90 lap.
 Rigā fanemot:
 Par gabu 1 rbl. 75 lap.
 1/2 gabu 90 lap.
 1/4 gabu 50 lap.
 Ar peefuhtifchanu
 ahršiemē:
 Par gabu 3 rbl. — lap.
 1/2 gabu 1 rbl. 60 lap.
 1/4 gabu 1 rbl. — lap.

Ar pašča wifufchēliga augsta Reifara wefšefchanu.

Mahjas Beests.

Politifks un literarifks laikrafks.

Kedafzija un eefpedizija
 atrodas Rigā,
 Ernsta Blates grahmatu-
 un bilfchu-brufatamā un
 burtu-leeuwē pee Pētera
 bofņijas.

Sludinājumi maffa
 8 lap. par weenas flejas
 fmaltu rakstu rindinu.

Apfleējumi un Mahjas
 Beests un sludinājumi
 fuhtami uf fchahdu ahrefi:
 Bs. omeņemio raspera
 Manes Biances, r. Para.
 (Mahj. B. eefped. Rigā.)

Mahjas Beests isnašk weenreis nedelā, trefchdeenās. — Ar katra numuru isnašk literarifks peefikums un katra mešnefi semkopibas peefikums.

Saturs: Par ištahdes swaru un nošimni. — Semšes un tautos
 isghitiba. — No eefšiemē: a) Balbības leetas. b) Baltijas no-
 titumi. c) No žitām Kreewijas pufem. — No Rigas. — Kwihte. —
 Tirgu fīnas. — No ahršiemem. — Telegromas. — Daščadi raksti: Par
 juhru. (Turpinājums.) — Jauna dešinfelzijas weela.
 Literarifkā Peefikumā: Par weflu! (Beigas.) — No
 Daugawas lihšf Denawat. (Beigas.) — Džeofli. — Brahtulas. —
 Demu peefks. — Seltēnem: Modes apgehrišs. — Par porzelana
 krahojumu eedēfinafchanu.

Par ištahdes swaru un nošimni.

No S. Wagnera.

Pagahjis wefals gadufimtenis, kamehr Kurfeme sem
 warena Kreewijas fšepiera plautfi un fuplojas. Schini
 laika peh, garās wehršības nakts ataufa jauna br.hwības
 gaisma, ne, ta nebija tikai gaisma, ta bija pati dišena
 faule. Latweešchi no fchim waščam atswabinati, wehr-
 dšības meegu no azim isberšdami, ar flubu žentās felot
 leelajām kulturās tautam. Bet buhdami peefšegti septinūs
 gadufimtenus pee žeta darba, kur tikai drihtēja luhgt Deemu
 un firahdat, tee, tikufchi brihwi, dšinās tikai peh, idealām
 mantam un tā nogreefās no teefšās — dabiflās gai'as
 fahnuš. Raut gan Latweešchem wišs, kas teem ir, uf sem-
 kopības pamata dihdšis un sehliš, kaut gan ari turpmati
 semkopiba buhš muhfu tautos fšiprealis pamats, tomehr
 tam wišam par spihiti reis bija laiki, kur Latweešchi par
 wišu ko žitu ghdaja, tikai par semkopību ne, tee dibinaja
 fimeem beedribu — tikai neweenas laufšaimneezības beed-
 ribas; tee žehla fimeem fšolu, bet neweenas laufšaimneez-
 jiwās fšolas. Muhfu tauta tikai dšedaja un danzoja pee
 „labas ragu muftas un kreetnas bufetes“, kamehr dšee-
 dabami un danzodami nonahja til tahtu, ka tagad gan-
 drihš katra laikrafša numurā sludina, ka pahrdos weenas
 waj otras mahjas. Tikai pehdejā laikā mostas atkal jauna
 dšiwida uf jaunu nopenetu darbību. Wifās malās tagad
 nobidinajas laufšaimneezības beedribas un ari žitas pa-
 fšagmoščās beedribas tagad negahdā tikai par dšeeda-
 fchanu ween, kas ori sawā weetā ir laba leeta, bet gahdā
 ari par žitām swarigām dšiwes praščbam. Ta ir laba
 fime uf laboščanos un žitadi tas ari nebija domajams,
 ilgi Latweešis newareja molditees.

Simts gadu gan ir ihšs brihdšis muhšibā, bet eeweh-
 rojams laimēis toutu fadšiwē. Mehš daudšreis protam
 it lepmi leelitees, ka ešam tohtu tikufchi semkopibā, lop-
 kopibā, biščkopibā un tā tahtaf. Togad nu ir peenahjis
 ištāis brihdšis, kur to waram rahdi. Schogad no 14.

Daščadi raksti.

Par juhru.

No Dr. philos. P. Sāliška.
(Turpinājums.)

Juhras peldošche leduš gabali.

Tā tā leduš smagums mafals par juhras uhdēna sma-
 gumu, tad tas finams newar grimit dibinā, bet peld pa
 juhras wirfu un aifšneedl no seemeta un deenwidus po-
 leem nahldams apmečram 45. seemeta waj deenwidus
 platuma gradu.

Deenwidus pola leduš aifšneedf Atlantikas okeanā 40.,
 Zadijas juhrā 45. un Leelā jeb Klufā okeonā 50. deen-
 widus platuma gradu.

Seemeta leduš Atlantikas juhras wakara pufē, pee
 Amerikas krašteem aifšpeld lihšf 40. platuma gradam (pehž
 Spancešču finam, leduš kalni redseti pat pee Kubas salas),
 kamehr Eiropas krašti no ta swabadi pat pahri par see-
 meta ragu; tikai wehl no 75 plat. grada seemeids peldo-
 šchais leduš fajtopams. Rapehž tas tā, to wehlat re-
 dšefim.

Ledus kalni un gabali, kas juhrā fajtopami, žehluščees
 pa datai juhrā ap abeem poleem, pa datai tee ir nahlu-
 fchi no gleiščereem — mišfgeem leduš kalneem jeb fchuh-
 doneem, kas atrodas pee poleem tuwumā atrodofchās semēs
 un falās, tā peem. Grōnlandē, Spizbergu, Nowajas-Semtas
 falās un Franža-Josefa semē. Pehž pašhstāmā pehtneeka
 Nordensfjōlda, Seemeta jeb ari Arktiflās juhras leduš
 kalnu dšimtene pa leelakai datai Grōnlandes gleiščerds un
 til pa mafakai datai Franža-Josefa semē, Nowajas-Semtas
 un Spizbergu falās.

Soules staršs juhras leduš kalni un klufchi laistas un
 spihguto wišwifadās kraščās, tā tā reti kahda kraščja tur
 nebuš eerangama. Winu ufflais ir apbrihnojami daitšč

lihšf 19. junijam, par peemini, ka Kurfeme finis gabus
 Kreewijas pamalstneezibā, isrihtos wairaf laufšaimneezības
 beedribas kopā Laufšaimneezības, Muhšneezības un Amatneez-
 jības ištahdi Želgawā. Gan jau bijufchās daščadas ištahdes,
 bet wehl neweenas, kura buhtu farihtwa no Latweešchem
 paščheem. Wahzeefchi, leelgruntneeki winas wadija un fa-
 rihtwoja. Lai gan ari te maščgruntneeki peedalijs pa
 retam, tomehr deefgan maf, tā tā winu ištahdijumi pa
 leelakai datai pašuda un maf kluma eewehroti. Un žitadi
 tas ari bija grehtu domojams; gobalgu peefšreedēji atkal
 bija leelgruntneeki, kam atkal žitadas wajadšības un uš-
 flati un tadeht maščgruntneeku ištahdijumi dabuja maf
 gobalgu. Daudšreis man ištahdes apmeklejoj ir aigabi-
 lees nobrihtnees par gobalgu ištahdi. Daščreis gob-
 alga peefšreesta tohdam firgam, tahtu maščgruntneeks ne
 par puženas wehrtu neturetu, bet wišč ir labs jahjams
 firgs un tadeht gobalgas žeenigs. Daudšreis atkol peefš-
 mets, ka ta un ta gows demuš 18 stopu peena pa deenu,
 bet kad jautojam, tahtu baribu ta dabujuf, tad isnašk,
 ka fchee 18 stopi neredi ir loti dahrgi un wehl dahrgaki
 wini isnašk, kad no minem gribam fweeku waj seeru da-
 rinat, beigās, kad wišu labi apžeram, israhdas, ka ta ma-
 ņgruntneeku gows, kas no fchejeenes fugam demuš 10 stopu
 deenā, it daudš labata, jo ta kamehr ar baribu demuš
 trelnoku un wairaf peena — un tadeht buhtu bijuf žeeni-
 gaka dabut gobalgu, bet nedabuja, ka naw ahršemes fugas
 un tahtā spalwā, tā to praša. Wat no wijām fchim ne-
 patifšchanom waretu isbeht, tad, tā jau mineju, daudšas
 beedribas apuehmas ištahdi farihtet. Bet nu ir ari katra
 Latweešča fwehts peenafkums, to pehž eefpehjas pabalstii
 un fuplnat ar ištahdijumeem. Ka muhfu semlopeem pa-
 teefi ir žeenigi peefšmeti, to weft uf ištahdi, tur naw
 nemaf ko fchaubitees, par to man isd.wiba bijuf deefgan
 pahreelzinatees. Tikai mums jaatmet leelā kauniba un
 maldigās eedomas, ka uf ištahdi war weft tikai brihnu-
 mus. Wehl pee daudšiem eedomas, ka uf ištahdi wed
 tikai ohtahrtigās leetas; tā uf Želgawas Latw. beedribas
 Semkopības Rodakas augfu ištahdi kahds bija atwedis
 rutfu ištahdi, karam bija isaugufchās 5 falnes, lihšfigas
 rotas virkšteem. Schahdejadas un tamlihšfigas leetas gan
 noder mušejās, bet ne uf ištahdem; uf ištahdem newed
 dabas brihnumus, bet labakos žilweku waj žaur žilweka
 gudribu un peepalihšību rafchotus peefšmetus. Daudš-

reis uf ištahdem newed leetas, ka tāš domā maščwehtigās
 un jau wišpahri pašhstamas, tadeht ka pašchi pee tam
 peeradušči, kamehr pateefšā tas tā nemas naw. Tā da-
 jchds apgabalds ir loti labas linu kulstamās maščinas,
 kamehr daščds apgabalds atkal linu kulstamās maščinas
 naw nemas redsetas. Rigā dširdam, weens par sameem
 lineem dabujis 45 rbl. birlawā, otris tikai 20 rbl. Ka-
 deht gan tas tā ir? Waj labo linu isgatawotajeem newa-
 jadsetu labos linus ištahdi ar aprakstu, kahdejadi fchahdi
 labi lini audšinami un ištahdijami?

Ištahde nereti mehš weenā pašča deenā mah-
 žamees til daudš, ka to daščreis gadeem newa-
 ram panahkt, un wišlabati tas panahlamis, kad sawus
 rafchojumus waj lopus falihšfinom ar žiteem ištahditeem
 lopeem. Peemehram mehš ešam daudš lafufchi, kahdai
 wajoga ištahitees labai peenigoi gowij — bet waj tomehr
 jau ešam flaidribā? — Nereti ne. — Wet ištahde falih-
 dšinadami sawu deefgan labo gowi ar otru wehl labaku,
 drihš eewehrošim winas sawadās ihpaščības un peena
 fimees. Mehš baidamees uf ištahdi weft sawus pašča
 audšinatof firus, tadeht ka wini naw leeki un tihrafinu
 fugas. Agratās ištahdes warbuht fchahda baidiščanās
 bija dibinatos, bet fchogad leeta pamifam otrada, tagad leelako
 wehrtibu peegreešis maščgruntneeku interefem. Leelgruntneekem
 wajoga faktu jahjamu un lepmi karites firgu, maščgrunt-
 neekem turpetim wajoga labu darba firgu. Ko man pa-
 lihšf, kad man ir leeks fitalis firgs, bet tihrumā pee darba
 tas newar turet lihšf manam mafajam darba ruhtini,
 karam man newajoga ne pus til daudš labības apēhdinat,
 tā leelajam tihrafinu fugas firgam. Schahdus ifturigus
 pašču Kurfemes waj ari Deetawas mafos firdšinus wa-
 jadsetu weft uf ištahdi un eepafhstinat ar winu ifturibu
 un labajām ihpaščibām. Žhti par lopeem ištahdes ko-
 miteja ir nolehmuš daudš gobalgu ištahdi.

Želgawas Laufšaimneezības ištahdes programa ir til
 plaščja, ka pateefi lauram atrabisees kahds žeenigs peefš-
 mets, to fuhtit uf ištahdi. Daudš reis ištahdes dšird ru-
 najam: „Stahde, ka ari es neatwedu sawu firgu waj
 gowi, waj žitu tahtu leetu, man drošči ween buhtu pee-
 šoreesta gobalga!“ Ja, tad arween ir par weflu, tadeht
 jau tagad tas jaapstata un uf ištahdi japeeteizās. — Tā
 dširdēju ari pagahjuščā rudenī Peterburgā tur isrihtotā
 augfu ištahde, kur bija peedalijs wifa Eiropa, falam

un warena. Ledus kalni wairaf dešmit metru, waj pa
 wairaf dešmit afu wirs juhras pazeldamees faulē burwigi
 mirš un wiško. Saprotams, ka fchis koščais fšats
 deefgan reti peefšiwojams, jo ne itreifes leduš tā mirš
 un laistas. Nereti tas tā pellans, patumščs spošs 70 un
 wairaf pehdu augštumā if juhras pazeldamees ir kuginee-
 leem un pehtneekem tikai par breešmam.

Daščureis ari seemeta pola braužeti, kam kugis gahjis
 bojā, uf peldošchem leduš gabaleem waj kalneem isglah-
 buščees, tā peemehram 1869./70. gadā. Sanas ložetki,
 kwei pehž tam, kad winu kugis tita ledū fadragats, uf
 leduš kalneem glahbdamees un no polar straušes dšihii,
 aifšpdeja lihšf Grōnlandes deenwideem, kur winaš eerau-
 dšija un isglahba no bojā eefšanas. Tamlihšfigi ari
 1872./73. gādā isglahba sawu dšiwību „Polaris“ taudis,
 kwei uf leduš kalneem tita aifšneeti lihšf Fran-Žundlandei
 un tur tika atswabinati un ispešiti no wišām breešmam.

Ledus kalni un leduš klufchi daščada leeluma. Tā
 Anglu eefpedizija sem Nares wadības, no 1875.—1876.
 gadam, Robefona kanali, seemeids no Grōnlandes, atrada
 leduš kalnus, kas ap 50 metru jeb apmečram 160—170
 pehdu (tā tad laba torņa augštumā) pazehlās if juhras,
 un Antarktifkā juhrā (Deenwidus leduš juhrā) ta pate
 eefpedizija atrada leduš kalnus, kwei bija 5 kilometri (1
 kilometris = apm. 1/2 werstij) jeb 4 1/2 wersti gawi un
 pazehlās 200 un wairaf pehdas wirs uhdens.

Reihtu no deenwidus pola James Rofs reis pat at-
 rada tahtu 700 kilometru (ap 630 werstju) garu un ap
 60 metru (ap 192 pehdu) augstu leduš kalnu. Ledus reh-
 gojas apmečram ar 1/2, datu no jawa woluma if uhdens
 laukā. No ta war nošohriš, žil mišfigi leeleem jabuht
 leduš kalneem un klufchem, kas peld pa juhru; tomehr
 buhtu maldiščanās, ja kahds domatu, ka leduš gabalam,
 kas ap 30 pehdu wirs uhdens, jau wajadsetu atrastees

180 pehdas sem uhdens. Tas atkars no leduš formas.
 Ja leduš peemehram lihšfinas žitindrim, tad finams
 tahts gabals, kas 30 pehdas wirs uhdēna pazetas, ari
 atrodas 180 pehdas uhdent.

Seemeta leduš — formas finā žaurmečrā sawadās un
 fšipri ischēiras no deenwidus polar juhras leduš, kas
 daudš flaidrats un lešfnaks — lihšfenaks, kurpeti seemeta
 leduš netihrats un kalnainaks. Tarehž ari jadomā, ka
 deenwidus polar seme žitadaka, nekā seemeta, ka ta daudš
 lihšfenaka, jo tikai žaur to ifskaidrojama deenwidus un
 seemeta polu leduš formu daščadiba.

Tā tā pehž jaunakeem pehtijumeem weenas seemas
 leduš juhrā 2 metri (apm. 6 1/2 pehdas) ja daudš 2 1/2
 metra (ap 8 pehdas) beefs un leduš beefjums pehž Wey-
 prechta pehtijumeem un apreščinajumeem nelad newar buht
 beefaks par 6—7 metreem (apm. 20—24 pehdam) un tas
 pat tur, kur wajarā leduš nelad neifluht, tad to leduš
 kalnu beefjums, kas juhrā žehluščees, tahtdi ifskaidrojams
 un faprotams, ka wehščh un wehtras plahnos leduš
 gabalus fadšinušči weenu uf oira un fapšpedušči žeešchi
 kopā, pee kam tee ar laiku fofalufchi un fakušufchi, pa-
 likoami par weenu weenigu leelu leduš gabalu waj kalnu.

Juhru temperatura.

Par juhras temperaturu — fittumu isgu laiku, pat wehl
 preefšch maf gadu dešmitam kaudim bija gaušči nepareiz-
 jas domas un eeflati.

Dumont d'Urville 1826.—1829., Willes 1839.—1842.
 un James Rofs 1839.—1842. g. bija atradušči, ka juhras
 dšikums tilab ekwatorialā jeb karstajā tā ari polar
 jeb aukstajā strehē ir 4 gradi leela fittuma pehž Žeifija.
 Uš fchem pehtijumeem un atradumeem dibinadamees wiš-
 pahrigi peenehtio, ka fittuma juhrā naw mafala par 4
 gradeem pehž Žeifija. „Polar jeb seemetu juhrās“, tā
 nu tika fpreestis un peenemts, „fittuma no wirtsas uf

labu kuršēms dahrsneku: „Noscheloju toti, ka ne-efnu pee istahdes peedatīees or faweeem dahrsa rashojumeem, es drošchi ween buhtu marejis fazenstees ar wislabatajeem.“ — Wehs waidam un lungstam par gruhtojeeem laikeem, bet waj ari ko doram, lai schoš gruhtos laikus nowehrū? Wehs gan protam rashot skaitus preelshmetus, bet ne-protam winus darit pašstamunus un pee-estamunus virzejeem, to wareja ari noredset Peterburgas istahde. Tā tā Peterburga ir weens no wislabatojeem auglu tirgeem, tad ari chrsemneeki nebija taupijuschi nekahdu puhlinu un is-dewumu, lai schoš tirgus kreewija paturetu wehl us il-geem gadeem. Bet ko darija muhsu semkopji, lai eepa-fihstinatu ar faweeem toti teizameem augteem, kuri daudsi wareja fazenstees ar zittautu smalkajeem dahrsa augteem? Doi mas! Zelgawas Lauksaimneezibas beedriba bija us-nehmusēs us sewi wisus isdewumunus un puhles pee auglu aissuhtschanas un istahdichanas, labi sinadama, kahds swars tam, lai eepafihstinatu kreemu smalko publiku ar muhsu pateesi skaitajeem augteem. Bet muhsu semkopji nebija peedabujami ne ar kahdam luhgschanam, lai tikai atwestu auglus us Zelgamu, tā tā ar puhlem wareja fa-dabut kopā daudsi mas eewehrojumu kolekziju. Muhsu semkopji netop gudri ne zaur labeeem, ne zaur fihsteem gadeem; tee ruhpejas tikai par rashochanu, bet lai wi nu rashojumi atrastu wairak noneh-meju, par to tee mas ruhpejas. Labala atga-dijuma tā Peterburgas dahrskopibas istahde jau nu wairē newareja buht, lai muhsu dahrsu rashojumunus daritu pa-fihstamunus. Un la kursemē war audfinat deesgan daudsi smalko augtu fugu, tas jau deesgan peerahdīs zaur Zel-gawas Latweeschu beedribas Semkopibas Nodatas isrihto-tām istahdeem. Zau tad no Mastawas rakstija, ka par-tām fugam Peterburgā un Mastawā seemā maksajot 30 lihd 40 kap. gabalā. Un tizami tas ir, jo jau rudeni Peterburgā auglu pahrdotawās prasija 20 kap. gabalā.

Schahds isdewigs atgadijums ir atkal tagad peenahjis. Kurseme Zelgawā swin eewehrojamunus iwehtus. Dawis sche sapuhdis no malu walam, teem nu mums jorahda, ko mehs protam rashot un kahdas mantas mums ir to pahdot. Eewehrojama is semkopibas rakstneeks Morilants reis rakstija: „Kreetus darbs ir wisas tikumibas atbalsts un wina petna zilwezes ihstenois usura pamats. Darbs aplaimo zimenes, tautam rada labklahjibu un wal-stim dod drošchu pastahwibu.“

Latweeschu galwenatais darbs lihd schim bija semko-piba un waram teikt prahtatā semkopiba — graudkopiba, no intensmakas, tas ir, us finatnu pamata dibinatas lauk-faimneezibas, mas las bija manoms. No schi darba pa-nahumeem un pehnas, tā ari neisweizibas un saudejumeem isfahkiras muhsu liktenis, muhsu labas un nebalās deenas. Kad nu schinis pehdejs gaddē muhsu labibas zenas slih arween us leju, tad neisfahkigi nomanam, ka deenu pa deenai nahlam tuwaki nabadhibai un truhzibai. To labi nogidami muhsu laukfaimneeki ari fahkluschi wehribu pee-greest ziteem pehnas awoteem, ziteem faimneezibas sareem. Weens schahds sars ir ari mahjruhpeeziba. Tas ari da-schds apgabalds deesgan usplauzis. Tā mehs protam pašchi isgatawot toti dashchabus un smalkus audumunus, tā: buktinus, linu audeklus, dweekus, galdantus un tā tahfal.

Muhsu jaunawas atkal daudis apgabalds israksta un is-ausch dauku daiās fahschas, preelshautus, kreklus, kam-joilus u. t. t. Bet las sin un pašst schis leetinas un rotas, tās stahw noglabatas puhra bibinā un tur nenei nekahda labuma. Ja tikai ziti laudis wairak eepaschtos ar muhsu loschajeem isstrahdajumeem, tad pateesi sche at-wehrtos deesgan leelē pehnas awots. Istahdes komiteja sinadama, kahds swars ir tom, ka tautā isplotas wairak paschubarinatu apgehrbi un zitas rotas, sewischki noleh-musi muhsu seltenem daudsi godalgu par dashchadeem au-dumeem, isfahumumeem, istahstijumeem u. t. t. Godalgas paschahwēs seeweeschu rotās, tā: selta aprozes, grehsendē, fahkās u. t. t. Tadeht muhsu seltenem ari no schi stah-wolka luhstojtees deesgan eemesta pee istahdes peedatīees. No tahstakām weetam waretu loipni usnemtees beedribas, skolotaji, fihriweri un ziti zeem. Igi no sawas aplahrtnes eewahlt istahdijumunus. Ari damas paschas waretu fah-beedrotees un no kahda apgabala wisas weenā grupā, bet laira sawus preelshmetus sewischki istahdit. Atgadijums ari schogad toti isdewigs, jo tatschu toti daudsi muhsu seltenu brauks us dseedafchanas iwehteeem, kur warēs paschas sawus isfahdijumunus aismest un istahdit. Bet tam ari eepreelshchija suhtschana buhs toti lehta, jo suhtschanas maksa, tā domajams, buhs poseminata.

Muhsu wisreelshcheeem nebuhtu mafal ko istahdit. Tā daudis apgabalds mahjās taifa: muzas, balkas, spainus, seerus, kurjus, muldas, karotes, wiewes, groschus, dsen-akstes, semkopibas rikhs, kuras waretu iin labi istah-dit. No Beebalgas mums Zelgawneeteem peewed au-deklus, paugas u. d. z. leetas, tadeht to newaretu muhsu semkopji un laulu amatneeki ari darit. Wehl muhsu Zel-gawas pahrdotawās arween lepojas zittautu dsenaukstes, fahrilās gehretas pastalas u. t. t., kur tatschu mehs jau sen finam, ka daudis weetas lauzeneeki pašchi isgatawo daudsi lehtas un otrih stipras dsenaukstes. Tā Dobe-les apgabala atkal ir pašstamunus us sewischku wischi pasch-raudsetas pastalas, kuras pateesi, tā to pais dabuju pahr-leezinatēes ir otrih stipras, nekā pee ahdgehrēem raudsetās. Dashchds apgabalds atkal paschu taihtas dsenaukstes un raudsetās pastalas nepaschit, tadeht buhtu noderigi tahdas isfahdit, lai ar winām eepaschitās. Schahdu pastalu un dsenaukstu taiftajeem atkal rastos pehna. Eepajas ap-gabalā atkal isgatawo no resnajeem meldeem aramā un paugam toti isturigus un derigus fihlschunus. Schahdi meltru fihlschuni ir toti derigi, tee nepaleel slapjā laikā zeeti, tā tas noteelas ar drahnu fihlschneem. Es schah-dus fihlschunus jau leetoju zeturio gadu un tee ari wehl tagad deesgan labi. Pee tam maksā tikai 10 kap. gabalā. Istahde laudis ar wineem eepaschines, tos pirktu dees-gan leelā mehrā. Tā buhtu ko minet fimeem dashchadu leetinu, ko us istahdi suhtit, bet kuras wisas pee wahda minet jau naw eepchjams, katris eestahjees istahdes programā, drihs atradis kahdu preelshmetu, kuru derēs nosuhit.

Tadeht tikai naigi pre darba! Poshimees wi us is-tahdi un rahdihim, ko waram rashot, rahdihim, zil esam schinis fims gaddē gahjuschi us preelshchu. Meisim nost wezo weenaldhibu wispahrejs leetas, bet domam, ka wi tur esam wajadfigi, lai istahde buhtu jo pilniga.

Grusti laiki ir semkopjeem, bet gruhtos laikus nenowehr-fihim rotas klehti turedomi, bet strahdabami un gahda-bami par eehnumeem. Us dseedafchanas iwehteeem peeteiuschēes pahri par 5000 dseedataju. Tā tad milfigs skaitlis, bet waj tas nu nebuhtu launs muhsu tautai, tad mums dseedafchana wairak ruhpetu, nekā pašchu usure-schana! Waj wehl arweenu lai zittauteschki par mums lai smejas, ka Latweeschki esot lihdfigi fihnim, las tikai dseedot un danzot. Ne, brahli, tas lai nenoteel! Pa-rahdihim, ka mehs ne tikween sawā laika protam un wa-ram dseedat, bet ka ari darbinds esam usfahchi, rahdihim, kahda starpiba ir starp wineem wehrgu un tagabejeem brihwibas laikeem. Rahdihim, ka pee Latweeschu tautas nam weetas kuhtribai un apalahrahpulibai, bet la Lat-weeschu tauta buhs arween, las selos lihdfi laika goram un scho laiku zehlamā idejam. Neleufimees no neeteem un fahpojumeem fahjshminatēes, bet selohim, kam dibinats pamats, las atteezas us dsihwi un poteesibu. Ko tas wis mums palihdēs, tad mehs buhsim jauki isdseedajuschēes, jauki isdanzajuschēes, doudsi tukschu salmu istuhuschki, kad tomehr ne par nagu nebuhtim lihdschuschki sawam tagabe-jam faimneezibas stahwolkim. Watas brihschds un at-puhstas laika jau waram dseedat un danzot, bet darba deenā mums jastrahda, lai waram dsihwot. No ziteem schahdeem tohdeem jaukeem neeteem neworam ne weenu deenu pahriti.

Semstes un tautas isglihtiba.*)

(Sewischki gubernas semstes.)

Stawens laiks bija Aleksandra II. waldbibas p'rmā puse, „leelo reformu laiks“. Nekad kreewija, ne p'rms, ne pehz tam, naw stochajusi id, tā sechdesmitajds gadē 1855. gadā Aleksanders II. mantoja no sehwa neween troni, bet ori toti gruhtu karu un gauscham fahojatu walhs faimneezibu. Reluhlojot us to, 1861. gadā mil-figais semneeku atswabinaschanas darbs bija pabeigts, 1864. gadā semstu fatwerime eewesta, 1865. gadā teefu reforma un pehdigi 1874. gadā wispahrejs kara klaufiba. Tee ir likumi, kuri pahrgrosija wisu walhs dsihwi lihds pamoteem. Ka schee darbi tik ihfā laika un ar tik labām sekmem ispiditi, tur nopelnas, finams, pa wisu preelshchu Waldneelam un tad Wina palihgeem. Kas bija Alek-sandra II. palihgi? — Wisa kreewijas inteligenze — is-glihtotee, wi minas labakee dehli. Aleksanders II. mah-jija un kahwa strahdat par tsa h w i g i. Te zehlonis moschajam garam un zehlajeeem zenteeneem.

Semstes nu bija taisni preelsh tam tā rabitas, lai pat-stahwigu darbibu nodibinatu us loitu laikeem, — tās bija pirmas paschwaldbas eestahdes.

Semstu usdewumunus ir — gahdat par tautas faimneezifko labklahjibu. Darbi, tahdi peerihst gubernas un kahdi ap-riinka semstem, likums nebija noteikti, semstem pascham wajadseja isbalit tos sawā starpā. Zil tahlu tee fihmejas us tautas isglihtibu — par kareem weenigi mehs sche gribam runat — tad, peedshwojumu truhstot, tee tika ispreesti teoretiski, ispreedums bija toti weenlahrschds, gaischs, skaidrs un, tā pirmajā azumirklī likās, toti tais-nigs. Bet ne tā pateesiba. Tadeht tas tika atstahis, lai gan ne mafumu kawejis (sewischki gubernu semstē) tautas isglihtibas darbus. Lomehr tas jau gandrihs pilnigi at-stahis, kamehr zita daudsi wezala eestahde to wehl naw atstahjust. Wehs sche runasim sewischki par g u b e r n u semstem. Jautajums par tautas isglihtibu tika ispreests schahdi. Wisas isglihtibas eestahdes teel eedaltas ischetrās schkirās: 1) augstskolas, 2) widejas skolas, 3) progimna-sijas un aprinka skolas, un 4) tautas skolas. — Augst-skolam ir nosihme preelsh wisas walhs, tadeht par augst-skolam gahda walhs waldbiba; widejas skolas ir katrā gubernā un kalpo gubernas wisu kahrtu eedshwotajeem, — par tam gahda gubernas semste; progimnasijas un aprinka skolas kalpo sawa aprinka eedshwotaju isglihtibas wajadhibam un tadeht aprinku semstem tās jautur; tautas jeb pagasta skolas kalpo tikai semneeku wajadhibam un tadeht wi nu eestahschana un usureschana peerihst pascheem semneeteem. — Walhs peenahkums, finams, neaprobeshojas ar gahdibu par augstskolam wien, — walhs janahf pa-lihgā ari pee wisu zitu skolu usureschanas; bet bija jau deesgan ari ar to, ka katrai skolu kategorijai saws gahd-neeks bija peeschirts un tā weena waj otra eestahde wa-reja attaisnot sawu besdarbibu, alshautamees us augstchā mineto eedatijumu.

Tā tas newareja paliti. Zau pats tas laiks, kad schee jautajumi bija par deenas jautajumeem, bija par labu, lai ar tahdu ispreedumu apweerinatos. Un darbs bija stehdsams. 23. miljoni radijumu, pagelti zaur 19. fe-bruara 1861. gada leelo atswabinaschanas darbu zilweht kahrtā, wareja tikai tad attaisnot sawa Labdara zeribas.

*) Lai gan „Rahjas Weesi“ jau pamatigi un plahki apluhlota semstu darbiba, tomehr eewehrodami wi nu leelisko swaru, tā ari schi raksta fahkati apluhlota semstes darbibas fahlumū, las isfahschinejēd rakkēs nebija tā eewehrots, mehs ari schim rakstam ar precht atkajam „Rahjas Weesi“ tespas, zeriba, ka muhsu pagastu waldees u. t. t. e-paschdamees jo pamatigi ar semstu darbibu, ari no sawas puses fahls wairak eewehrot un weiginat tautas isglihtibu. Red.

apalschu peenemas, tropu jeb karsto semes strehku juhrās atkal masinajas.“ Lai gan E. v. Lenzis no 1823.—1826. gadam skohbu'em ap semes bumbu (lobi) lihdsi zefodams bija atrodis, ka tiklab tropiskajā Atlantilos un Klusā juhrā 1800 metru (apmehram 6000 pehdas) dsitumā ir 2—2½ grada leela fihluma pehz Zelsija un tāpat Da Petit Thours no 1836.—1839. gadam leela jeb Klusā juhrā, netahlu no ekwatora — 3700 metru (12,000 pehdū) dsitumā wairē tikai 1½ grada fihlumas pehz Zelsija, tad tomehr scheem atradumeem peegresja pahrat masu wehribu. Tikai wehl jaunatā laika no 1869. g. fahlot, kad pee juhras dsitumu temperaturas mehrschanas fahla leetot pret uhdens spee-deenu aissargatus, glahf eeslehtgus termometrus jeb fih-tuma un aukstuma mehrschajus, tad tikai wehl galigi pahr-leezinajās, ta juhras fihluma no wirfas lihds pat juhras dibinam pamafinojas un nereti ir pat sem nulles, bes la uhdens buhtu fahals. Tā peemehram Seemela leduš juhrā storp Islandi, Farøeru un Sachelondu salam juhras dibinā uhdens ir 1 lihds 2 gradeem pehz Zelsija aukstis.

Klusās juhras dsitumds pehz „Ducaroras“ ekspedizijas atradumeem uhdens minetas juhras dsitumds ½ lihds 1 gradu pehz Zelsija aukstis; Indijas okeanā — ekwatoriālo jeb karsto semes strehku juhras wirfas fihluma ap 27 gradi pehz Zelsija, Indijas okeanā ap 28 gradi un Sacklā juhrā pat nereti atrasti 34½ grada leela fih-tuma pehz Zelsija.

Zitadi tā okeandis ir ar fihlumu tā fahkajās sahnu juhrās, no kurem wislabati ispehtita Romānu (Wibus) juhra, kuras wirspuse wofarā 24—25 gradi leela fihluma pehz Zelsija un 200 asu dsitumā — lihds pat juhras dibinam, weenalga waj seemā waj wofarā 12,7° lihds 13 gradeem fihluma pehz Zelsija, Sacklāns juhras wirspuse zaurmehra fihluma 26 lihds 30 gr. pehz Zelsija, 400 asu dsitumā 21,7 gradi un 680 asu dsitumā, 21,7 gradi pehz

Zelsija; tā tad ari sche no kahda finama dsituma fahlot lihds pat dibinam walda konstanta jeb weenada, paschah-wigi tahda pat temperatura. (Zurpmal wehl.)

Zauna desinfekzijas weela.

Pehdejā laika Eiropas un Amerikas finistds laikrahds deesgan daudsi pahrrunati dashchadi ahdas aissardhibas lihdselki, tā ari eeteiktas wisadas weelas „wechas sterili-sajiai“ — dashchado flimibas iszheleju — bazitu isnih-zinashanai, masgajot sewischki flimneeku drahnas. Sinatne ar baziteem jeb bakterijam (mikrobeem) wed nerimstoschu zihnu. Bakteriologi aissinuschki par leetoschanai noderigām dashchadachadas weelas bakteriju — flimibu dihgtu isnih-zinashanai, sewischki eeteikdami tās gan gihnim, gan ro-lam, gan ari wechjai, bet pa to starpu, tā nowehrojumi peerahdijuschki, neweens no jaunajeem „desinfekzijas lihdsel-teem“ nepehz fazenstees ar wispahri leetotajām ween-lahrschajām — s e p e m, kurem desinfekzijas ihpaschibas peemiht toti leelā mehrā. Tahdu isnohtumu seepju labā pasfemejuschi nesen Wahjijā Waska Scholla isdaritee peh-tijumi, kuri peerahdija, ka seepju uhdens, ne sliktaki par wisstiprakeem bakteriju nahwetajeem lihdselkeem, spehz no-beigt tifa un koleras mikrobus. Weenas dafas seepju kausejums ar fims datam uhdena isnihzina scho flimibu dihgts diwipadesmit stundās, kamehr 10 procentigis kau-sejums, proti maishjums is 10 datam seepju un 100 datam uhdena, tos nobeidj jau ne daudsi minutēs. Pee tam wehl jaewehro, ka, lai augschmineto mikroorganismu kaitigo dar-bibu isnihzinatu, nebuht naw neperzeeschami wajadfigs tos us weetas nonahwet un la katra desinfekzijas weela, lihdsigi seepju uhdenu, las mikrobu ilgatā waj ihfālā laika no-galina, wispirams isnihzina wi nu darboschanas spehju un padara tos nekaitigus. (Wald. Wehstn.)

reis runāts, bet darīts gandrīš nekas. Draudzes konventis nāv par to weenprahitig, un nesin, tad tas notiks. Mešs redsam, ka tikai tās tautas un valstis nāht pee labklahjibas un peedshwo seebu laikus, kur gudri spehijigi un augsti apdahwinati tautas dehli strahda preefsh teh-wijas un tautas wispahreja labuma, — dshiti no beswil-tigas zilweku mihlestibas. Ka pee leelam leetam tas ir, tāpat tas noteel pee draudsem un pagasteem masala weida. Jo kur Baltija lungei un draudshu wadoni ir gahdajuschy par sawu lihdszilweku laigigu un garigu labklahjibu, tur ari nāv weli strahdats, darbs nes swehtigus augtus.

Ari Raunas draudse daschi muischu ihpafschneeki dshwo ar fainmeeteem samehra deefgan laba fatistme, ir daschi fainneeki, kas mahjas aismahsajuschy, war droschi dshwoot. Bet paschi Rauneneeschy no mehrišanas laiteem, kuras waretu gandrīš falihbsinat ar Tschangaleeschu un Glata-weeschu pasihstameem „Mehrneeku laiteem“ ir la sajuku-schi, nesina, la un kas buhs. Partijas zihnas un prah-was newar ween beigtees, daudsi gribetu par wadoneem buht un gahdat par pagasta labklahjibu, wisi teijas labu darit, bet tikai no wina darbeem lai mehs winus wehro-jam. Netruhsti jau wihru, kas aif pateefibas segas sawu labumu kopj un tainibu ar wiltibu aistur. Waj ne-peenahs ari mums bishstamee pirtschanas laiki, tad gan leelalai dafai war toti geuhli klahtees? Jau tagad ne-spehji kahrtigi renti samafat un dshwojam toti truhzigi, to tad nu wehl no pirtschanas, newar ne eedomat! Sk.

No Ehrgleem. Leelo kauschu publi, kursch bija sa-pluhdis us schejeenes 3. majā noturamo tirgu, pahtrauza breesmu wehst, la netahstu no kapehtas atrafts klahdas palahruschās, ap 40 gadus wezas seemeetes lihks. Beh-diga gala nehmeja dshwojuse tuweja mahjitaja muischā un wifai nelaimi par zehloni, la domā, bijuse nesafiziba ar fawejeem un siliti apstahkti. Ehrglis.

No Namkas. 24. aprili weeteja muischas frogā norifinajās schauschaliga drama, kuras isnahkums bija atkal weena zilweka dshiwibas saudeschana. Schejeenas Strehbetu mahjās dshwojochais P. S. bija jau wispahri pasihstams par labu eemeteju, bet tā la wihram to paschu grafchu bija par mas pee rokas, tad mehds arween tur, kur ziti shwo zilaja, kufinam peewiltees, neredst glahstii palert un eemest. Tā ari peeminētā deenā P. S. frogā apshedschamees dshrajeem mehginajis peelawitees, bet weens no dshrajeem par to fadusmojees usbahsejos grub-dis atpalat, tā la schis til nelaimigi augschephdus kritis us tegeku grihdas, la galwā dabujis smagus eewainoju-mus un saudejis walodu. Un lai gan tuhlin no ahrsta puses tapusi palihdsiba sneegta, tomehr glahbschanas wairs nebijis, jo otra deenā jau nelaimigais iflaidis sawu garu. K.

Par Baltijas un Wefstwas dselschjelu rihzibas direktoru, la „N. Tagbl.“ fino, eezelts inscheneers Emma-lgs, lihbschjinejais Rigas-Oklas dselschjela rihzibas di-rektora palihgs.

Mahjitaju prahwas. Peterburgas teesu palata, la „D. Bg.“ fino, aifuhstijuse Rigas apgabala teesai atpafat seloscho ischeteru mahjitaju prahwu altis, kuras sawā laifa apelojijas zeta bija eesuhstitas teesu palatai pahrluhstochana-i un kuras tagad us 1894. gada 14. nowembri ifdoitā ischelahtibas manifesta pamata atzeltas. Par apscheloteem atshiti seloschee mahjitaji: 1) Saudonas mahjitajs Karlis Awots, kursch Rigas apg. teesā bija noteesats par janktu pahru laulafschanu us 7 mehneschu atshahdinaschenu no amata; 2) Katrinās draudses mahjitajs Jahnis Schirons, kursch par pareistijigo peenemschanu pee deewgalda lute-ranu basnijā bija nosodits us 7 mehneschu atshahdina-schenu no amata; 3) Helwetes mahjitajs Ernsts Behse un 4) Oberpahles mahjitajs Karlis Maurachs.

No Jurjewas. Jurjewas realstolas wingroschanas skolotajs Punga, la „N. D. Bg.“ fino, nesin ar kahdeem peezem realstoloneem isbrauzis sehgelaiwā pa Metru pa-wisinatees. Bepeeschi usnahjis stipris wehja gruhdeens un laima paschā upes widu apgahsusees schinis. Skolotajs un 3 skoloni ifglahbuschees — divi turpreti noslithuschy.

Jelgawas isstahdes Komiteja peeteifschandās ter-minu wehl pagarinajuse lihbs 1. junijam; bet teem, kas peeteijas pehz 15. maja, jabuht meerā ar tahdu weetu is-stahde, kahdu komiteja eerahda. Komiteja ari us luhgumu usnenias isstahditi lopu ehbinaschenu un aplofshanu, par to jamahja par gowim, wehrischem, sirgeem — 75 kap. un par shileem lopeem — 40 kap. deenā. Pats par semi saprotams, la itweens, ja negrib, lai komiteja gahda par wina lopu aplofshanu, to war darit ari pats. Luhdsam publiku, ii ihpafchi semkopjus, amatneelus, seltenes schai isstahdei peegreest jo semischu wehrību un to pehz eespeh-jas pabalstii un kurlinat. To prasa muhsu tautas gods.

Jelgawā gaidamās zeturtajās wispahrejs dseda-schanas swehtids isdalis koreem, kuri sajenshā israhdisees par kretnaleem, pawisam seloschas 20 godalgas: dimas pindās godalgas — sudraba karoga galus; dimas otrās godalgas — sudraba lausus; bes tam wehl tā godalgas isdalis: ischetrus talisistisus, ischetras karoga sprahdses ar lentam, kuras buhs redsamās Kurfemes krahās un peh-digi aponus afinibas diplomus.

Jelgawā, Jakobshate, Aispute, Grivā, Rindawā, Zulfse un Saldū pehz mineto pissehtu un meestu weet-neetu nolehnuma, rupja rudsu maije pahrdodama ne dahr-gali la par pusotras kapeilas mahrzina. Kurfemes gu-bernators, la „R. G. A.“ fino, scho nolehnumu ap-stiprinajis.

Kurfemes muischneezibai, la „R. G. A.“ fino, walstis-padome nolehmuise atmahfat 1240 rbl., kuras Kurfemes muischneeziba isdemuse ahrlahrtejas algās bijuschās Kul-digas gimnasijas skolotajeem.

Ehdoles lapds, la „R. G. A.“ raksta, aplausti ne-titween kusti, bet ari isdariti wehl daschabi ziti nedarbi. Aisdomās stahwoschais semneeks Freimanis apzeetinat.

Zeraufstes Rewel-Ruteru mahju fainneeks, la „R. G. A.“ fino, semneezei Kugrenei ar waru nolaupijis peezus rublus.

Wezpils mescha malā atrafts weeteja pagasta lozetta 76. gadus wezā Strahla jau stipri fatruhdjuschais lihks. Bahjprahitigais un pusaklais Strahls bijis jau kopsh 24. janwara sch. g. bes pehdam pasubis.

Ponemonas fainneezibas stola 15. aprili sch. g. tita notureta it swiniga deena, kura peeminā paliks ih-pafchi tam skolneezem, kuras ar scho deenu beidsa sawu diwgadejo kursu. — It patihkami bija noslatitees, la us-zihtigās jaunawas bija appuschkojuschas stolas mahjas werandu, to apdarinadamas ar flaischem mehtru waina-geem, — ari klase scho wainagu netruhla, bet ta ar wehl jo flaischakeem wainageem un daschadam pukem bija puschkota. — Sekam ekfamens fahlas, jau bija salafisees labs pulzinsh publikas, lai gan slihto zetu deht masala skaitā, nekā zitam reijem. Pee ekfameņa peedalijs ari barons A. v. Bubberga lgs, barons v. Korffa lgs ar sawu gimeni un wehl daschi ziti lungi. — Schodeem kursu beidsa un tika ekfaminetas seloschas aponas skolneezes: Helena Ahsolin, Wera Sololowski, Auguste Nunin, Kar-line Laka, Werta Kleinberg, Anna Dinter, Minna Wei-land un Marija Strauteneeks. Ekfaminajiu isdarija se-lofchi skolotaji: Kreemu walodas skolotajs P. Srekensta lgs — ekfamineja Kreemu waloda, ortografija, lasichana un aritmetika. Pehz tam higienas (weselibas kopibas) skolotajs Dr. F. Rosenthala lgs — par flimneeku kopshanu, slihtonu atshiwinaschenu, gihbonu usmodina-schenu un tā tahat. Tad stolas preefshneezje Lamberg lde (peenfainneezibas un lopkopibas skolotaja weeta) — par peenfainneezibu un la isgatawojami peenfainneezibas produkti un par lopu kopshanu. Tad behsot bishkopibas skolotajs A. Kolnewitscha lgs — par bishchu kopshanu, par bishchu flimibam un to dsedinaschenu, par bishkopibas produkteem un kur bites tos eeguhst un tā tahat. Tad apstahitjam bagati klahto galdu, us kura atradās daudsi un daschabi smalki ehdeent, konserwi un peenfainneezibas is-strahdajumi, la: galda smeests, daschabi feru u. t. t. Tamlihds ari bija isstahditi daschabi roku darbi, la: au-dumi: tepiki, preefshkari, serojetes u. t. t., wehrpumi, daschabi lahpijumi, daschabi mahstligi ischuwumi, wairat skaitii apgehrba gabali un wehl daudsi ziti shkati roku darbi. — Bet — laiks nerimstofchi rit us preefshu — bija jau pagahjuschas wairat stundas un peenahjis laike, kur ekfameni beidsas. Skolneezes pateescham bija zentu-schās eeguhst wifas tam pasneegidās mahzibas, — to ap-leezinaja wina parehās un schaidrās atbildes us wiseem jautajumeem. A u d s c h u A n d r e j s.

No Koka muischas (Kulbigas apr.). Nakti no 29. us 30. aprili nobega schejeenes muischas koku sahge-tawa. Sahgetawas telpās tajā nakti gulejuschi 3 zilweki no kureem weens atrafts ugungrehla atleekās pawisam fadedsis. Pehdejee dimi pahris deenos pehz ugungrehla atgadijuma ari nāv maniti; newar wehl sinat, waj tee ari buhs krituschy ugunij par upuri, waj atkal buhs kur aifbehguschy.

Ufajinajums us peed alifschanos pee Kur-femes Bishkopibas beedribas isrihlo-teem bishkopibas kurseem no 5. lihds 15. junijam sch. g.

Afshdama, kahda leela nosihme un swars ir razionalai (tas ir lahrtelai, us sinatnu un praktistlu nowehrojumu pamata dibinatai) bishkopibai muhsu dsmitenes labklahji-bas weizinaschanas un nodibinaschanas find, Kurfemes Bishkopibas beedriba nolehma sawā 23. oktobrī 1894. g. notureta sapulsh, isrihlot schint wasara bishkopibas kur-us. Semkopibas ministreja, afshdama schahdu Kurfemes Bish-kopibas beedribas rihlofchanos par jo eewehrojumu, kursu sarihlofchanai no sawas puses noteikuse 100 rublu leelu naudas pabalstu. Kursus noturds pee Kurfemes Bish-kopibas beedribas preefshneeta Aghnes-Deitelindes Wainu mahjās, Jelgawas tuwumā, no 5. lihds 15. junijam, tā la kursu dalibneekem buhs eespehja pee weenas reijas ari peedaliies pee Jelgawas leelajem isrihlojumeem, la I. Bal-tijas bishkopju kongresa, isstahdes un dsedafschanas sweht-keem. Mahzibu kursds pasneegs pehz Peterburgas Kreemu Bishkopibas beedribas preefsh tautas skolotajeem isstah-datās programās, kura no semkopibas ministrijas apstipri-nata 27. februari 1892. g.

Ufajinajums us peed alifschanos pee Kur-femes Bishkopibas beedribas isrihlo-teem bishkopibas kurseem no 5. lihds 15. junijam sch. g.

Afshdama, kahda leela nosihme un swars ir razionalai (tas ir lahrtelai, us sinatnu un praktistlu nowehrojumu pamata dibinatai) bishkopibai muhsu dsmitenes labklahji-bas weizinaschanas un nodibinaschanas find, Kurfemes Bishkopibas beedriba nolehma sawā 23. oktobrī 1894. g. notureta sapulsh, isrihlot schint wasara bishkopibas kur-us. Semkopibas ministreja, afshdama schahdu Kurfemes Bish-kopibas beedribas rihlofchanos par jo eewehrojumu, kursu sarihlofchanai no sawas puses noteikuse 100 rublu leelu naudas pabalstu. Kursus noturds pee Kurfemes Bish-kopibas beedribas preefshneeta Aghnes-Deitelindes Wainu mahjās, Jelgawas tuwumā, no 5. lihds 15. junijam, tā la kursu dalibneekem buhs eespehja pee weenas reijas ari peedaliies pee Jelgawas leelajem isrihlojumeem, la I. Bal-tijas bishkopju kongresa, isstahdes un dsedafschanas sweht-keem. Mahzibu kursds pasneegs pehz Peterburgas Kreemu Bishkopibas beedribas preefsh tautas skolotajeem isstah-datās programās, kura no semkopibas ministrijas apstipri-nata 27. februari 1892. g.

A. Teoretiskee darbi.

1) Kahbi labumi bishkopibai un winas produkteem. Bishkopibas eenehmumi. Bishchu eespehja us augu apwahsch-kojchanos. Medus la bariba; medus ar dsedinaschanas ihpafschibam. Wastii un wina isleetoschana.

2) Bishchu dabas wehsture un wina dshgwe. Bishchu faines fastahws. Bite: winas kermena dafas un darbiba stropā un ahrpusē. Mahte, winas kermens un darbiba. Olinu daudsums, to wina dehj. Mahtes ihpafschibas. Trans, wina kermena dafas un nosihme. Rā attihstas mahte, darba bites un trani.

3) Rā jaerihsto bishchu dahrsi un jagahda par bishchu ganibam.

Bishchu dahrsa iswehste; kahbi tee prahjumi, kuri jaap-meerina iswehletai weetai. Kahbi mehds buht weetejee ap-stahkti, kuri nepeeteel bishchu dahrsa eerihlofchanai. Koki, krumi un augi, no kureem bites nem medu, la ari ihjas pamahzibas, la tee swarigakee no wineem jakopi.

4) Stropu pagatawofschana un eelahrtofschana bishchu ee-weetoschana.

Kahdam jabuht stropam, lai apmeerinatu wifus prah-jumus ar nelustinamām lahrem, tahdu stropu nelabumi un la tee labojami. Stropi ar kustinamām lahrem. Anglu-Amerikanu stropi, Dewizla, Grawenhofsta un ziti stropi. Mahstligas schuhnas. Bishkopibas rihli, la duhles, nashy un medus smeede un la ta leetojama.

5) Bishchu pahrschamofschana un lihdselki, la nowehrscha-mi bitem kaitigi apstahkti.

Apstahkti, kas weizina isdemigu bishchu pahrschamofschanu. Kahdas mehds bites buht seemā. Bishchu pahrschamofschana seemnigās, semē. Apstahkti, kuri kauj bitem pahrschamot laulā. Bishchu apraudfischana seemas laika. Beescha ap-raudfischana kaitiga.

6) Bishchu flimibas un eenaidsneeki.

Peru puwe un la ta dsedinama. Bites ar zeetu weh-beru, zaureja. Peles, skudras, stahreki un ziti putni. Bitem kaitigi augi. Maja flimiba.

B. Praktiskee darbi.

1) Bishchu islikschana laulā.

Rā un kad bites janes laulā.

2) Stropu apraudfischana un tihrischana.

Kas leezina par bishchu fainju sliktumu, mahtes truh-kumu, medus beigumu u. t. t. Netihrumi jakahra laulā, miruschas bites, newajadfigas un netihras schuhnas, la tronu schuhnas jaisgreesch.

3) Bishchu ehbinaschana pawasari.

Ar ko jaehdina bites, ja nāv medus pee rokas. Zu-tura shrupus, zuturs, bruhnais zuturs, smalkais zuturs u. t. t.

4) Bishchu fainju stiprinaschana un wefchana wajadfigā lahrtiba.

Zlihdsinaschana ar weenadu bishchu wairumu. Peru telpas mafinajot gan klutschu stropds, gan stropds ar ku-tinamām lahrem. Rā jafarga pret zitu bishchu laupi-schenu.

5) Ufraudfiba par tihriidu un stropu lahrtiibu.

Kas jaewehero bites kopjot.

6) Dabiska un mahstliga speetoschana.

Kas ir speets? Pirmspeeis, otrais, treschais u. t. t. Zil war kaut bitem speetot. Speetoschanas aproschschana. Mahstliga speetoschana un la ta isdarama pee stropem ar nelustinamām un kustinamām lahrem. Speetu eeweetoschana un kopshana. Medus nemschana un bish-kopibas produktu isleetoschana.

7) Zil war atnemt medus, nekaitejot bishchu faimi. Zil winam wajaga labai pahrschamofschana.

8) Mahju fainju saweenofschana, flimu un wezu mah-schu asjaunofschana.

Ar kahdu stiprumu bites eeseemofas us seemas gulu. Kahdam jabuht mahtem, no kuram war zeret labu pahrschamofschanu. Mahschu pahrmains. Mahschu usglabafschana par seemu wajadhibai.

9) Stropu nolahrtofschana eeseemofchanai.

Rā janolahrtu peru telpas seemai. Kahda daudsumā atshajamas lahres. Stropu aptihschana un galige darbi ap wineem pee eeseemofchanas.

10) Bishchu wefchana no weenas weetas us otru. Kahds laits tas labakais bishchu wefchanai. Rā stropi leelami un la tee jawed.

11) Seemas telpu apraudfischana.

Preefshkakti, kuri jaewehero, apwehlejot seemas telpas. Kas leezina no tam, la bites atronas laba seemas guta; kas norahda turpretim us bishchu fainju seemas gutas ne-labumu.

Mahzibu kursds pasneefot, jo leelā mehra eeweheros praktiku, tā la pat pilnigi bishkopibas neprateji wareds wifus darbus labi eemanitees. Mahzibu pasneefesei buhs: Kurfemes Bishkopibas beedribas preefshneeks E. Schae-fera lgs un Kurfemes Bishkopibas beedribas II. Saru beedribas (Wauslā) preefshneeks J. Eherneela lgs.

a) Kursu dalibneeki wareds par weli leetot beedribas biblioteku, kura pa kursu laiku atradisees Wainās.

b) No beedribas puses tiks gahdats, la kurstieem buhs eespehjamis eegahdatees wajadfigos bishkopibas rihlus.

c) Pa kursu laiku taps peenemts weillis amatneeks, kas kuršiteem praktiski eerahdis bischopibas rihku, femiſchi ſtropu pagatawofchānu.

d) Kurſisti wārds ari apmeklet apfahrtnes eemehrojamāto drawneeku biſchu dahrsus.

e) Lai weiginatu pee mums kreetnu un derigu biſchu fugu eemehšanu, tad ſtarp kurſu dalībneekem tiks iſloſetas par weli wairatas Kraines fugas biſchu ſaimes (ſpeeti), jo ſchis fugas bites ir warenaſ ſpeetotajas, toti iſchaklas, lehnas un labi pahſeemo.

Roſaſijumi par peedalichanos pee kurſeem.

1) Pee kurſeem war peedalitees tiks lungi kā damas.

2) Par mahzibas paſneegſchānu jamafā: Kurſemes Biſchopibas beedribas beedrim par wiſu laiku 1 rublis un kas eronas uſ kurſeem titai daſchās deenas, tam 15 kap. deenā; nebeedrim jamafā 3 rubli. Nebeedri deenam neteek peelaisti.

3) Par uſturu un telpam jamafā 6 rubti; kas nahſ patš ar ſawu uſturu un wehlaſ titai telpas nahſ gutai, tam jamafā titai 1 rublis; gutas drehbes janem ſatram ſawāſ lihd.

4) Kas wehlaſ peedalitees pee kurſeem, tam japeeteigas drihſumā waj nu perſonigi, waj ar rakſtu pee Kurſemes Biſchopibas beedribas preekſchneeka E. Schaefera lga Ahnes-Zetelmindes Wainās (vp. Muraby). Peeteikſchānās rakſtam japeeteek llahti waja dſigā ſamafā par mahzibas paſneegſchānu (beedreem 1 rbl., nebeedreem 3 rbl.). Uſturas nauda kurſu dalībneekem jamafā tad, kad eerodas kurſdš. Peeteikſchānās rakſta japeemin, waj kurſu dalībneeks wehlaſ dabut uſturu, waj nahſ patš ar ſawu. Tapat ſatram ſkaidri jauhdob ſawa dſihwes weeta un adreſe.

5) Kurſiteem jaſapulcejas 5. junijā; ſchekſchānās buhš 15. junijā.

Ahnes-Zetelmindes Wainu mahzās atrodas 7 1/2 werſtia no Jelgawas; winaſ ſafneefſamas no Jelgawas pa Jelgawas-Riģas ſchoſeju ſeſtajā werſti pee ōſolu Jaunſaltan (Unka) kroga pa labo roku no ſchoſejas nogreſchotees. Lai atweeglinatu pa dſelſſzetu ſabraukſuſcho kurſiſtu aiſtkuſchānu uſ kurſu notureſchānas weetu, tad ſabraukſchānas deenā, 5. junijā, weens no preekſchneezibas lozektēm atradiſees Jelgawā, Peterburgas weefnizā, pee Wahju bajnizās, kas uſ dalībneeku wehlejumos wineem appahdās wajadſigos ſirgus preekſch braukſchānas, jeb dōs wineem ſihtus aiſkrahdijumus, kā wiſlehtaki uſ kurſu notureſchānas weetu aiſtkuſhtams. Preekſchneeziba.

c) No zitam Kreewijās puſem.

No Peterburgas. „Waldibas Wehſtnesſ“ rakſta: Daſchi ahrſemju laikrakſti ſinoja, ka ſinantiſchu miniſtris pahrdofſhot ſapirktoſ rufjus un kweeſchus. Tirdſneezibas departamentis nu ſchis ſinas noſauz par pilnigi nedibinatām. Miniſtriſa ne-efot ſapirktuſe netahdu leelo labibas daudſumu, titai 2,865,000 pudus rufju un 365,000 pudus kweeſchu. Sapirkti labiba nolemta ſaweimju uſturam, ſeetumu pahrwaliſchu un eedſihwotaju uſturas wajadſibam, tā kā no mineetās labibas pahrdofchānas newarot buht ne runa.

Walſſſpadome, kā „Waldibas Wehſtnesſ“ rakſta, drihſumā ari apſpreedſichot jaunos ſemneeku agrarbantas ſtatutus.

No Peterburgas. Preekſchlaſijuma un jautajumu iſſkaidroſchānas wataru 29. aprili atklahja ſeminariſtis Stuhriſcha lga, nolahdams ſawu iſſkrahdajumu „Par dſihwoneeku prahtu!“ Autors peerahdija zaur daudſeem ſalteem, ka ori dſihwoneeku ſtarpā ir redſama gara darbiba, ir manama miſleſtiba, ſeemiba, lihdſzeetiba, padewiba, pahrdomaschāna u. t. t. — Nebuht naw jadomā, ka weenigi zilwekš ir tas, kas ſpehji prahtot, ari lopeem, putneem, kuſtoneem peemiht gara darbiba deefgan leelā mehra.

Iſſkaidroti tapa ſchahdi jautajumi: Waj zilweku temperamentis (rakſturs) ir pahrgroſams? Ir iſchetrejadi temperamenti (rakſturi): 1) lozeriſis jeb aſchās dabas zilwekš, tas ir uſhigtis, duhſchigs, darbigs, ſtrahdigs un ahtri ſalaitinams, peemehram Julijs Jeſars, Napoleons I. 2) Melankoliſis ir leekš prahtotajš, nopeetna rakſtura, peem. Kriſtaps Kolumbus. 3) Sangwinikiſis — nemeerigs, jauts, weeglprahtigs, peem. Ludwikiſ XV. 4) ſlegmatikiſis ir gruhti eſaitinams, ſints, laiſts. — Schis iſchetrejadās dabas ir pahrgroſamas zaur audſināſchānu, zaur ahrejeem apſtahtkeem. Un neweem zilweki teek ſpeeti mainit ſawu rakſturu, ari pee kuſtoneem tas ir eemehrotis. Tā profefors Deſgafis Peterburgā iſauguſchus plehſigus ſunus turedomš no ſateem ſtareem appaiſmotā iſtābā, panahja, ka ſuni tapa jautri, beſbehdigi, — turpretim teek palika wehſ lodigaki, nopeemaki, kad tos tureja no dſeetneem ſtareem appaiſmotā iſtābā. — Zaur to tas nahſ, ka daudſi palcek par wezpuiſcheem un wezmeitam un waj tas ir labi? Lobi, ſaprotama leeta, tas naw, tā kā pate daba praſa loſofchānos. No ſadſihwes ſtahwolka luhſlojotees, tas pawiſam behdigi, la neprezaſ. Wet kur meklejams te zehlonis? Taiſchu weenigi materialdš apſtahtidš, gruhtajdš laihdš. Teek peepſeſchi ſaimneeka dehtu ſtateetes

pehš bagata puhra, tam janogaida, pirms prezaſ, ſawas mahzās lahſas. Tā abi gaida un gaida un atgadas, ka loſā ſaimneekojot tee nodſihwo wiſu muſſchu neprezejuſchees. Prezeetem kalpeem ir gruhtaki tilti pee maiſes lumofa, nekā neprezeetem, to eemehrodami puiſchi un meitas kawejas prezeetes un top par wezpuiſcheem un wezmeitam. Wiſehiā tas patš. Maſee eeredniſchi newar no ſawas algas uſturet ſeewu un behrnus. Zitam atkal patihſ tahda wezpuiſcha dſihwe it labi, — kamdeht ſaisti tees ar weenu ſeewu? Weſ tam ſtatifiſka mahja, ka ſeeweeſchu ir wairak par wiſreſcheem, kuras tamdeht wiſas newar appreze tees. — Kapehš ſeewete teek maſak ſkolota par wiſreeti? Zaur gruhtajeem laiteem ſamilija ir ſpeetiſa iſglihtot to winaſ lozekli, kas nahſamās deenas war winai atneſt leelaku labumu. Un tas ir winaſ dehſ. Seewetei wehl naw teeſbas eemem ſeenu, atbihdigu ſtahwolki, ſameenoru ar labu algu; wina wiſpahrigi newot knapi ſemi war uſturet, kur tad nu wehl pabalſtit wezakus, mahzās, brahſus? Tamdeht wezaki, ſagaibidami wezuma deenas weeglas beſtruhpijas ſtundinas, ſkolo wairak dehtus, ſawas meitas iſglihtodami deefgan maſā mehra. — No jiteem jautajumeem tapa iſſkaidroti ſchahdi: No ka tas nahſ, ka daſchi zilweki paſchdš labaldš gaddš jau dabun ſirnuſ matus un bahrſu? — Waj Napoleons I. ir eſſtatoms par netiklu zilweku? — Kas ir meegš? — Kā zehlees wahrdš lihgawina un ſeltene? — Waj atraſtis droſchš lihdſekliſ pret reimatiſmu? — Waj homeopatijai ir droſcha nahlotne, waj ta eemem aleopatijas weetu? Kapehš ſeewete eewem ſematu ſtahwolki par wiſreeti ſadſihwe?

Ede.

No Peterburgas. Ir atnahjis laimeſ, kur pilſehtneeks, apnizis piſſehſtas dſihwi un ſam ſtan nauda maſā, ſahl meklet wiſā nopeetnibā ſew dſihwolki aiſ piſſehſtas, „lai waretu ſawu ſatrinato weſelibas ſtahwolki pahrlabot.“ Tur to atradis, tas ſahl pahſtrawatees un piſſehiā manams leelās kuſtibas weetā nogurums, kahre pehš atpuhtas. Teatri teek ſlehtgi, atdodami weetas aiſkrahdam ſtawem bahrdš, kur ar ſawu roki un ar danu pee ſahneem wari klaufitees „bebeſchigajā“ muſikā, waj tahdā ſekla ſatura poſt, klaunu wehl ſeklatdš jodš, apbrihnot balletes dejotajas un wingrotajas. — Uſ atpuhtu tagad wafaras laikā demuſes ari ſchejeenas Labdaribas beedriba, iſchikodama 30. aprili pehdejo teatra iſrahdſi ſchimi ſeſonā. ſeſona — ſtat, kas par ſepnu wahrdū — titā ari „lepi“ ſlehtgi! Iſrahdſei dereja kahda kumediņu luga „Ontolš“, kur wiſlas un miſlas beſ gala, gan ſlehp-damees aiſ aiſtareem, gan lihdami pagaldē. Un tas mums, ſkaititajeem, ſajehta tahdus ſneeklus, ka wiſa ſahle diindeja no applauſeem. — Wet wehlaſi ſarunadamees, mums palika tā ehmoti ap ſirdi, waj pateſcham ir labi, ka Labdaribas beedriba atſtahji tahdu balaganiſku eepaidu uſ wiſu wafaru pee mums. Smechamees gan, to jau newar leegt, bet waj tad nahjam iſſmeetees nopeetnas beedribas nopeetnōdš iſchikojumdš? — Spehlets titā wideji, loſpſehle weetam pat gribeja apſtahtees. Titai weenigi patš „ontolš“ — Klufiſch — bih labš, ziti nepelna eemehribas.

Hen.

500 rbl. winneſti kriſuſchi 1. maja iſſloſejumā uſ ſeloſcheem numureem:

Table with 6 columns: Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr., Ser. Nr. containing numerical data for lottery results.

Iſ Raſanas telegraſe amije „Now. Wrem.“ par Wolgāſ leeliſku upluhſchānu. Raſanas wolkahle un ari nami piſſehſtas ſemakās weetās eſot appludinati un dſelſſzeka dambis apſtahdets. Dſelſſzeka paſaſcheerus no Swiſaiſchlas ſtažijas widot ar twaikoneem uſ Raſanu.

Iſ Waku piſſeh tas telegraſe, ka Rotſchilda petrolejas fabrikā iſſehlees ugunſgrehſ. Wiſdeguſchās petrolejas uſglabatawas. — Romniā nobeguſchi 10 naftas ſtruhlu torni, 2 naftas reſerwoari (glabatawas) un 1 ſpiheris ar keroſinu. Saudejumi eſot leeliſti.

Iſ Nikolajewas ſino, ka twaikoniſ „Skorej“ ſaduhrees ar twaikoni „Wisantiĵa“.

Breſt-Litowſkā, kā telegraſe ſino, iſſehlees leekš ugunſgrehſ.

Kerſonā, kā telegraſe ſino, Dneprai upluhſtot, uhdens aplahjis wiſas ſemakās weetas piſſehiā.

No Riģas.

Riģas Latweeſchu teatri ſwehtdeem, 7. majā bi ja teatra direktora Petera ōſolina lga beneſiz iſrahdſe, kur iſrahdſija Roſentala-Kruhmina romantiſko iſchetrejheleenu lugu „Iſchigameete“. Smehtdeem, 14. majā, pehdejā iſrahdſe ſchimi ſeſonā. Wuhš beneſize tora perſonalam. Iſrahdſis lugu „Roberts un Vertrams“. Pee iſrahdſes ari peedalitees Brigader-Maijas kundſe. Darām publiku uſ ſcho iſrahdſi uſmanigu.

Riģas Wahju teatri iſgahjuſcho ſwehtdeem pirmo reisi weefojās komiſis (jozigu rakſturu tehtotajš) Drehera lungš iſ Minkenes. Dreherš paſihtams netitweem kā labš komiſtu tiſpu tehtotajš iſ Bawarijas ſemneeku dſihwes, bet ari kā teatra wadoniſ. Pahra gabus atpatat tas ſaſtahdſija iſ weenlahſcheem Bawarijas ſemneekem teatra ſtruhpi, ar kuru tas apzejoja wiſas eemehrojamalās Wahzijas piſſehſtas, iſrahdſibams labatās ſtatu lugaſ iſ Bawareeſchu ſemneeku ſadſihwes. Schis iſrahdſes arrada leelu peekriſchānu un aſtinibu pee wiſeem mahſtas ſeenuitajeem un paſinejeem. — Drehera lungš weefoſees wehl 5—6 reifes un, no pirmās iſrahdſes ſpreekſhot, peewiſkš publiku kreetnā mehra.

No Sarklandaugawas kahdš Sarklandaugaweetš rakſta „D. L.“: Pirmdeem, 1. maja ſtarp plſti 6. un 7. wal. Maijā Daugawā eepretim Waldſchloſſſchena alus bruſim appahdās kahda laimina, kurā ſehdeja triſ perſonās, diwi jaunundſes un weens lungš. Weenai jaunamai laimejās peekertees pee laimwš malas, bet otra puhlejšās peldeama ſafneegt kroſtu, pee ſam minu kaweja minetais lungš, kuſch, kā iſrahdſijās, nemas neprata peldet un nahwes bailē turejās pee jaunamaſ. Duhſchigā peldeata tomehr tuwojās kraſtam, lihdš malā ſtahwofchee tai ſpehja paſneegt kahrii un tā palihdſet abeem tilt uſ ſawuma. Jaunama, laut gan ſtupi nopuhlejuſes, reſſebama ſawu draudſeni wehl breeſnās, norahwa ſew ſahbatus, un pirms wina kahdš ſpehja atturet, ta jau atradās atkal uhdenti, uſſaukdama „turees, eſ teewi glahtſchu!“ Ar apbrihnojumu wehſimi ta aſſneedſa laimini un ſakehra draudſeni tai paſchā brihdi, kad ta taiſijās nogriunt. Wet ſchoreiſ gan duhſchigā jaunama bija ſawrem ſpehkeem par doudſ uſiſejuſe, jo apgehrdš jau gandriſ dara ne-eſpehjamu peldet, ta buhtu beſ maſ ſamafajufe ſawu augſtirhibu ar dſihwibu, ja nebuhtu laiſā peekreigufchees laime neeki un ſneeguſchi wajadſigo palihdſibu.

Peterburgas Abriqas dſeed. beedr. un Riģas Seemeta pal. beedr. otrdš wafaras ſrehtidš iſſbraukš ſalumdš uſ Railatalnu.

Paſchſlepkawiba. E. L., kura dſihwoja pee ſawa tehwa gaſeſ eſtahdē un ſirga ar nerwu laiti, 2. majā uſ behnineem uſgahjuſi nogalimajās, eſchādama ar rewolweru denindš.

Utraſtis lihkis. 1. majā iſwilla iſ piſſehſtas ſanala kahda nepaſihtama, apmechram 45 gabuſ weja wiſreſchala lihi. Lihkis bija uſnahjis uſ uhdens pret Tronamanti-neeku bulwarā atrodofchōſ mahju Nr. 8. Deht ſihlona perſonibas uſdabuſchānas ſperti wajadſigee ſoti.

(R. P. P. A.)

Kwihte.

Derigu grahmatu Upgahdſchānas Rodalai eemafſaja: W. Guſawoſ Triſates Wiſ pagahſā 1 r., A. Freibergeſ Waldgale 1 r., W. Schmid toſe Wiſ-Stujene 1 r., J. Wiſeneſis Jaun-Gulbene 1 r., G. Luſins Puſchburgā 1 r., R. Friſtš Jaunpili (Kurſi) 1 r., T. Legdiſch Annas muſiſchā 1 r., R. Riſpa Annas muſiſchā 1 r., P. Rezdwiſch Riģā 2 r., Zaur A. Hoffmana lga Riģā: J. Stecke, W. Beedalgā 2 r., J. Pauliſ Wez-Beedalgā 2 r., G. Starnelš Riģā 1 r., R. Klaminſch Diu muſiſchā 1 r., J. Lauwa Riģā 1 r., J. Lauwa Iſſchikil 1 r., Winters Riģā 1 r., R. Giteriſ Riģā 1 r., Uhdriſ Wez-Beedalgā 1 r., E. Stuja Wez-Beedalgā 1 r., W. Dalbergeſ Riģā 1 r., A. Starnelš, Nowe-Riſlā 2 r., B. Kalniſch Riģā 1 r., D. Wehſiſch Maduſe 1 r., R. Saegereſ Maduſe 1 r., M. Birkiſ Lu-dejā 1 r., S. Uhdriſ Loſdonā 1 r., P. Jaunſolš Riģā 1 r., J. Swirgwiſch Riģā 1 r., J. Reepiſch Riģā 1 r., Wolomans Iſſchikil 1 r., stud. Belmiſch Lubanā 1 r. Kopš 35 rbl.

A. Laimiſch, beedru ſinatāſ.

Tirgus ſinas.

Riģā, 8. majā 1895. g. Riģas labibas tirgū eemefees tā kā druſija leelāſ kuſumš, jo peeprahjumi maſinajufchees.

Rudſi. Kreewu rudſi uſ 120 mahz. pamata maſā 65—66 ſap. pudā; Kurſemes rudſi uſ ta pat pamata maſā 63—64 ſap. pudā. Tendenze: rahma.

Kweeſchi. 125 lihdš 129 mahziju ſmagi Kreewu kweeſchi maſā 75—83 ſap. pudā; Kurſemes kweeſchdš dot 75—79 ſap. pudā. Tendenze: ſingrata.

Wreſchi. 100 mahziju ſmagi ſeſchlanſchu weeſchi maſā 59—64 ſap. pudā; Kreewu weeſchdš dot 61—64 ſap. pudā. Tendenze: ſingra.

Auſas. Labās galſchās auſas maſā 56—68 ſap. pudā; ſchawweeſas auſas dot 57—59 ſap. pudā; Barizinas un Ewonaſ-Delejas auſas maſā 56—58 ſap. pudā. Tendenze: roſiga.

Linſehliās uſ 2 mehra (87 1/2%) pamata maſā 122—123 ſap. pudā; ſchawweeſas ſehliās dot 115—116 ſap. pudā. Tendenze: rahma.

Pilsetas walde.

Sanitates (veselības) komisija zaur šo pajino, ka animalās baku potes dabujamas „Gulbja“ apteekā, Schultnu eelā Nr. 16, par 30 kap. fobrinčū. Ja las wehlas potes par wehli dabūt, tam jāpēnes lūgums pilf. waldes sanitates ahrstam Dr. Seerwagena lgm, Bašteja bulwari Nr. 4, no pulkstēn 9—10 pr. pušd.

Baku potesčanu bej mafsas majturigeem idaris šaktot no 2. maja šch. g. lihšj tablakam, šefošchās weetas:

I. Šefšchigā: šairu deenu no pulkst. 12—1 deenā, glahšchānas eestahde, Kemerejas eelā Nr. 10;

II. Peterburgas Ahrigā: zeturtdeenās un šefideenās no pulkst. 12—1 deenā glahšchānas eestahde, Peteršalas eelā Nr. 15, pirmdeenās no pulkst. 12—1 pr. p. Peterburgas Ahrigas 2. eezirkna pahrwaldē, Sutorowa un Matišu eelu šubri, zeturtdeenās no pulkstēn 2—3 pehž pušd. Peterburgas Ahrigas 1. eezirkna pahrwaldē, Širnamu eelā Nr. 23,

trešcdeenās no pulkst. 12—1 pehž pušd. Pawafara beedr. namā, Šilta eelā Nr. 33;

III. Maškawas Ahrigā: pirmdeenās un zeturtdeenās no plst. 12—1 pehž pušd. glahšchānas eestahde, Maškawas eelā Nr. 74, otrdeenās un peektdeenās no plst. 2—3 pehž pušd., Ahdmini (Serber) eelā Nr. 5;

IV. Želgawas Ahrigā: pirmdeenās no pulkst. 2—4 pehž pušd. glahšchānas eestahde, Rugu eelā Nr. 15;

otrdeenās no pulkst. 3—5 pehž pušd. Žeribas beedribā, leelā Altonawas eelā Nr. 15;

trešcdeenās no pulkst. 3—5 pehž pušd. Tornaļalna palihšj. beedribās telpās u. Želgawas šchofejas Nr. 15 un no 3—5 pehž pušd. Jonatana beedribā, Šlotas eelā Nr. 17.

Sanitates komisija atgahdina, ka lai neween behrneem, bet ari pee- augušchi liktu šew aikal balas potet, tahšat ka poteti behrni 8 deenas lpehž potesčanas tiktu potesčanas olalā aikal parahditi potejam, lai zaur to waretu išināt, woj pote- ţchanai bijušchi tahši panahfumi.

Sanitates komisija. Rigā, 28. aprili 1895. Nr. 99.

Top ifrentetas 2 šemneeku mahjas,

las atrodas Dolgo muiščā, Pleskawas gubernā, Porowas aprinki, Šoršas walši, 17 werles no Peterburgas Šarščawas dšefšchēla šajijas „Nowo šefse“, un 50 weršes pa šchofēju no Pleskawas pilsetas. Ažamas žemes un plawu lihšj šajim 70 un 35 deš- tinas, bet lab mešču ištibris, tad duhš wairat. Wišas eplās ir jaunās. Šihlatas šinas war dabūt turpat uš weetas pee Dawida Žwanowičša Britmana, jeb ar rakstu pee muiščas ištahšchēla Dalkera Kemigera, Wišnā (r. Вильна, Антокольская уезда, собственный домъ 7).

Wulkštemu elu

preečšj kabatas un šenas pulstreneem peedahwā wiolehtati

Herm. Jakobsonns, trahfu un apteeku preečšj tirgotawa, Wehweru eelā Nr. 10.

Dubult- grahamteschjana.

Katrā laifā pasneesdu pamatigu mah- jibu dubulti grahamtu un rehknu weščanā, tā jau wairat gabus. Samalša par to mehrena. Šdewigš gab- jūmšs itai šawcem mah- ţškem peepalihšj weetas dabūt. Peeciščchānas no plst. 3—5 pehž pušd., Rigā, Dšir- natnu eelā Nr. 110, parterā.

J. Šihpols,

praktiškā grahamtwēdis un Rigas Lotu. ematn. pal. beedr. trahf. un ašchewu las- ţes lašchēts.

Wihna un brandwihna noliftawa, Rigā, Terbatas eelā Nr. 18,

peedahwā zeen. publikai šlaweni pašhštamos eefsch. un ahrsemju wihnus, Kaukafijas Konjaku u. d. ž. no šchējeenes firmas Žegers un beedr., dibinatas 1816. gadā, tā ari daščadus dšehreenus, kā: tihritu brandwihnu, špirtu, daščadus likerus, Konjaku, rumu, balsamnu no šchējeenes deštilaturas G. G. Bergbohms un Šw. Peterburgas deštilaturas Kellers un beedr. Aškalahrdewejeem šinams rabatš. Tapat ari peedahwaju Waldšchlōšchena tumscho un gaischo alu un Štrihka gaischo „Wiener Bockbier“, raugu, etiki, šelteri, limonadi, augtu uhdēni un tabaku, žigarus un papirofus.

Ar augšņemščanu Sander Martinsohns.

Wifas aditas leetas, Borcherta un Strafs'a adišchānas eestahde, Grehņecku (Sindern) eelā Nr. 13. Šwaigi wišbuli (Walgldchen) teek pahrdoti Altona- mas eelā Nr. 7, Tornaļalnā. Maflatura mahlereem preečšj tapesčchānas, dabujama Ernst Plates grahamtu drufatawā.

Dšesszēku brauzeeni.

Derigi no 6. maja 1895. g. — Weetejais laifs.

Table with 4 columns: No Rigas uš Dwinsta, No Dwinstas uš Rigu, No Rigas uš Wihlgrahwi, No Wihlgrahwi uš Rigu. Includes sub-tables for No Rigas uš Tufumu and Rebešas deenās.

Wifas brauzeendš atrodas ištahšchās nobatas preečšj šmeštahjeem wifas trijās klafēs.

Brauzeendš Nr. 7 brautš no 6. maja lihšj 11. sept. un brauzeendš Nr. 8 no 6. maja lihšj 10. sept.

Weetešee brauzeeni Nr. 7 un 8 peetura, pehž wajadššas, pee Lehgēru Platformas (pee butas Nr. 20 šarp Rigu un Štopineem), pee butas Nr. 46 šarp Dgri un Rembaru) un pee butas Nr. 63 (šarp Rembaru un Štrihweceem).

Brauzeeni Nr. 3, 4, 5 un 6 peetur, pehž wajadššas, pee Lehgēru platformas (pee butas Nr. 20).

Table with 2 columns: No Rigas uš Bolderajas, No Bolderajas uš Rigu. Includes sub-tables for No Bolderajas uš Rigu.

Bolderajas dšefšchēta brauzeeni, ja wajadššig, peetura pee Aleksandra peeturamās weetas (šarp Šaslaulu un Nordeškem).

Table with 2 columns: No Rigas uš Jurjewu, No Jurjewas uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Walfas uš Pleskawn, No Pleskawas uš Walfu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Moschēitu, No Moschēitas uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Table with 2 columns: No Rigas uš Wolkštemu, No Wolkštemu uš Rigu.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Brauzeendš Nr. 1 un 2 ir itai I. un II. klafēs wagoni.

Vaušjainneekem un mešhu ceredneem,
fureem jadarbojas pa leklai daļai u/ lauka, peedawaju

leetus mehterus

if gummitas,
ahdas
apnemamos
if gummitas,
melnus un
pefekus.

Apnemamos if wiffatina, pilnigi uhdenti zauri nelaischama drahna, fablot no 275 l. par gabalu.

Jauns! Jauns!
Apnemamos if uhdenti zauri nelai- doscha un neismirtošcha stoffa.

Christian Seelig,

Zefaba eelā Nr. 16. Grehziņecku eelā Nr. 1.

Rokas- un šhirnu lukturus
dāschadōs isgrešnojums peedawā

Augusts Lyra,

papiru, rakstāmu un šhirnejāmu leetu tirgotāwa

wairumā un mafumā,
konto grahmatu un kuweru fabrika.

Angļu-Austrijas waj Steiermarkas

iskaptis

wifadōs garums, leelumōs un platumōs,
Westfalijas garās tchuguna
labības plaujam. iskaptis,
Baltijas gubernās atšitas par praktiskām,
šipras ihfas

**fruhmu- un zinu
iskaptis**

plawu un opolu lihšinaschanai, tā ari:
ihstas Strahlsundas atmenu un
bimsteina iskapschu galodinas,
Amerikas iskapschu atmenus (In-
dian pondstones), masos holan-
dijas ahmurus un laktas iskapschu
lapinaschanai

peedawā wairumā un mafumā

J. Redlicha

Angļu magazina.

Dalmat. kufainu pulweri,
kamparu,
naftalina kamparu,
India-košchu atšardšības
lihdsjekli,
India-gaiša tihrišchanas
lihdsjekli,
košchu=papiru,
uafstalīnu,
košchu=pulweri,
desinfekcijas kastites

peedawā

Adolfs Wetterich,

Weldu (Zuhtu) eelā.

Zehsu semkopības istahde

libš ar

waišlas lopu tirgu,

isriškota no

**Deenwidus-Widsemes wispahderigas un sem-
kopju šabeedribas,**

tiks notureta jūnija 24., 25. un 26. d. 1895. g.

Programa:

- I. Lopu istahde (širgi, leellopi, aitas, zuhtas).
- II. Suni; istahde isriškota no Widsem. medneezības zeenitaju beedribas.
- III. Sem- un meškopības mašinas un leetas; Labības tihramas mašinas un semkopības rihti.
- IV. Moderneezības isgatavojumi.
- V. Semkopības sehtlas un lauku raškojumi.
- VI. Meškopsības sehtlas un istahdu promes.
- VII. Sem- un meškopības ruhneezības isgatavojumi: a) Brand- wihna dedsinatāwu isgatavojumi; b) alus daritāwu isgatavojumi; c) dāschadi keegeli un dakstini; d) laktis un gipsi; e) kuhdras isgatavojumi; f) loka papirs; g) šhindeli.
- VIII. Mahtšligi mehšli.
- IX. Sem- un meškopības pamahzības lihdsjekli.
- X. Ratneeku, jedleneeku un kaleju darbi.

Beeteiškchanos peenems lihds jūnija 1. d. š. g. Pro- gramas un peeteiškchanas formularus isfuhta uš peeprašijumu, tapat atbild uš peeprašijumeem

Istahdes komiteja, Zehsis.

Pasta adrese: Istahdes komitejai, Zehsis.

Miltu un dāschadu produktu spezial-noliktāwa,

masā Grehziņecku eelā Nr. 3.

Krahjumā weenweht atronās:

Roskawas, Wastawas, Saratowas, Zelisawetgrades, Karkowas, Rilewas un žitas tveešhu miltu sortes, rudzu milti, b-hdeleti rudzu milti, kartu- pelu milti, gruhbes, rihtsi, gruhbu putraimi, Keisara putraimi, širai, ausu putraimi, gruhbu milti, grilu putraimi, manna, pupas, barības ausas, Krīmas ahboli, Mešinas afelšini, šitroni, širups, wisse u. t. pr.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 377.

Riņas dšelslektāwas un mašīnu fabrikas šabeedriba

agrati

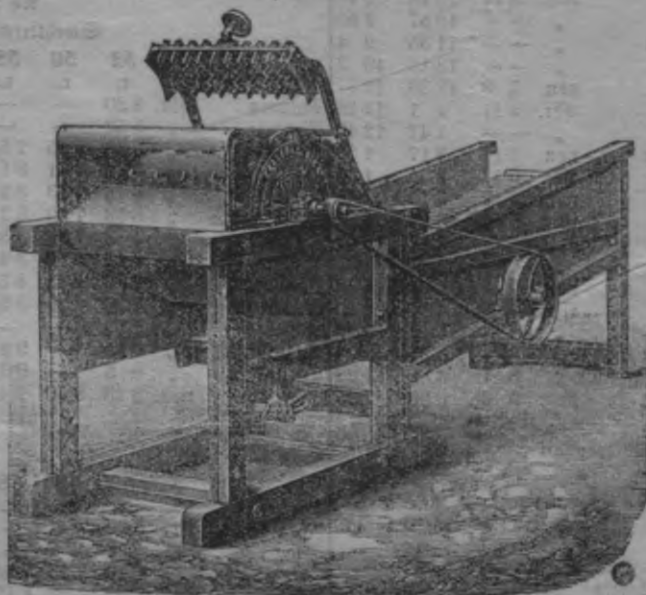
Noliktāwa:
Karla eelā Nr. 11,
pretim Zuluma-
Zelgawas dšelszela
wolšalam.

Felsler & Co

Fabrika:
Aleksandra eelā
Nr. 184.

Riga,
peedawā

jaunas kuhmašinas ar rokām waj gehpeli
dšenas.

Šchām jaunām kuhmašīnām ir kustināms trumula mantelis, luešch pats no feris želas, tihlidsi kulet loka gabali, atmeni u. t. t. ee- klubst kuhmā trumuli; žaur to šwešchas dāšas weeglati war žauri tikt un top kulamas šistes trumula ihšchana attureta. Libš ar to atronās pee šchām jaunām mašīnām ihšchāšas patent-pulstistes, turas lihdrāi graubus islūt un winus nepabrīt un top ihšchāši wairal islūtis, netā ar weenfabriškām kuhstistem.

Tahtaki peedawojam:

Puzmašinas, hešhelu mašinas, kartupelu un
rahzenu greesejus, wisadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kausu mistus.

Lokomobiles un kuhmašinas

ar twaila spēhlu no Richard Garrett & Sons Anglijā, pehš
jaunākām konstružijām.

Baur šcho ewehlu preešch nahlamās
wajaras

ihstās patentetas Steiermarkas

iskaptis,

ihstos Strahl-
santes un loba-
tos Patawijas
iskapschu
strihšus, ameri-
kancešhu is-
kapschu galo-
dinas un labās
Angļu žirpes,
garās Westfaleo
labības un ihšās
fruhmu is-
kapses, tā ari
rihtus preešch
iskapses ešec-
chāwas, lapinaschāwas un greeschāwas.

Waldības atkauta
šchānjama un špridšinaschānas
pulwera pahrdotāwa.

Johannes Mitschke,

tehrauda preešchu un eerotšchu
nogulditāwa,

Rigā, Rungu eelā Nr. 11.

J. Behrsinšch,

Zelgawas Abriģā, Almenu eelā Nr. 18,
peedawā wifadās ahdu prezes leelumā
un mafumā, atal pahdewejeem šinamās
prozentus lehtaki.

Wihnu tirgotāwa un šchāmpaxu fabrika

Universel
Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux,

pehš Frantschu parauga (pubelēs rahšis) pagatāwots no

Ludw. A. Schweinfurtha,

Rigā, Grehziņecku (Siber) un Maršal-eelu šubri.

Pirmā Kreemijas wgunsapdrošinaschānas beedriba,
dibinata 1827 Peterburgā.

Pilnigi eemafats pamat kapitāls 4,000,000 rbl.
Reserwes kapitāli 3,000,000 rbl.

General-agents: **R. John Hafferbergs,**
Rigā, Rungu eelā Nr. 22.

Robrauz no pontona tilta:

- 1) Uš Andreja šalu, žementa fabrika, Sarkandaugawu un Aleksandra angstameem: No rihta pulstien 5, 6, 30 min. 7, 30 min., 8, 30 min. un tā tablat latru šundu weena laima lihds 8, 30 min. waf. Šwehteenās fahš brault tilai pulstien 6, 30 min. no rihta;
- 2) uš Tornakalnu no pulstien 5 1/2, no rihta lihds pulstien 9 wafarā latru žeturšchānu šundu weena laima;
- 3) uš Wihlgrahwi, Žachtluba wafarnižu pee Rihtschu ešera, uš Wej-Stangeem, uš Tiltā frogu un Žuglas papira fabrika (Pfeil) pee Žuglas ešara: lihds tablatam šinujumam pulstien 5, 7 1/2, un 10 1/2, no rihta, 1 1/2, uš 4 1/2, pehš pud. un 7 1/2, waf.;
- 4) nobrauks no Aleksandra angstameem uš Rigu: No rihta pulstien 5, pulstien 6 un 15 min., 7, 15 min., 8, 15 min. un tā tablat latru šundu weena laima lihds 1/2, 1, 1 1/2, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 min. waf. Šwehteenās brauceens pulstien 5 rihta nenoted;
- 5) no Žuglas papira fabrikas uš Rigu: pulstien 5, 7 1/2, un 10 1/2 preešch pud- deenas un pulstien 1 1/2, 4 1/2, un 7 1/2, pehš puddeenas.

Brantschānas laifs no pilšchias lihds Wihlgrahwim 40 min., lihds Žacht- luba wafarnižai 1 štunda 10 min., lihds Tiltā frogam 1 štunda 50 min., lihds Žuglas papira fabrikai 2 štundas 5 min.

Brantschānas laifs no Žuglas papira fabrikas (Žugelshof) lihds Tiltā frogam 18 min., lihds Žachtluba wafarnižai 1 štunda, lihds Wihlgrahwim 1 štunda 25 min., lihds Rigai 2 štundas 10 min.

Brantschānas matša lihds Aleksandra angstameem I. weetā 10 lap., II. w. 7 lap., III. w. 5 lap., štoleneem pa štolas laifu 3 lap. Lihds Tornakalnam 3 lap. no peršonas, behneem 2 lap. Lihds Tiltā frogam I. w. 20 lap., II. w. 15 lap., III. w. 10 lap.; lihds Žuglas muišchāi I. w. 25 lap., II. w. 20 lap., III. w. 15 lap. Beheeneem pudzenas.

Brantschānas mafšu ešmu nolizis fewiškli lehtu un peedawaju tadēšch fawās laimas fewiškli mafšam un leeklām ihbrauškchānam šatums.

Šufete uš lugeem neatrodas.

A. Augsburgs.